

פקודות המטה הארצי		
מספר: 14.01.50	תת-פרק: חקירת עבירות	פרק: חקירות

פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי
תאריך פרסום: 19/06/2011
תאריך תחילה: 19/06/2011
תאריך ביטול:
נוסח: 2

שם פקודת המטה הארצי: סמכות תובע משטרה לסגור תיק חקירה

14.01.50 - סמכות תובע משטרה בחטיבת התביעות לסגור תיק חקירה

תוכן העניינים

1. הגדרות
2. עילות סגירה
3. סמכות תובע ביחידת תביעות לסגור תיק חקירה בעבירת עוון
4. סמכות תובע ביחידת תביעות לסגור תיק חקירה בעבירת פשע
5. סמכות ראש יחידת תביעות או סגנו לסגור תיק חקירה בעבירת פשע - מהעילה "אין עניין לציבור"
6. סמכות ראש יחידת תביעות לסגור תיק חקירה בעבירת פשע או עוון - מהעילה "התיישנות העבירה"
7. חזרה מאישום בתיק תביעה פלילי
8. תיעוד עילת סגירת תיק חקירה ונימוקה - חובת התובע
9. הודעה על סגירת תיק חקירה - חובת יחידת הרישום
10. שינוי סעיף העבירה - חובת התובע

11. הסמכת תובע בעל סמכות סגירה

12. ביטול פקודת המטא"ר

14.01.50 - סמכות תובע משטרתי בחטיבת התביעות לסגור תיק חקירה

1. הגדרות

בפקודת המטא"ר הזאת –

- א. **"החוק"** – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;
- ב. **"יחידת הרישום"** – יחידת המשטרה המופקדת על הזנת הסגירה של תיק חקירה במערכת ממוחשבת;
- ג. **"סגירת תיק"** – החלטה בתיק חקירה שלא להעמיד חשוד לדין;
- ד. **"עבירת עוון שבטיפול התביעה המשטרית"** – עבירת עוון שאינה מן המנויות בחלק א לתוספת הראשונה א לחוק;
- ה. **"עבירת עוון שבטיפול הפרקליטות"** – עבירה מן המנויות בחלק א לתוספת הראשונה א לחוק;
- ו. **"עבירת פשע שבטיפול התביעה המשטרית"** – עבירה מן המנויות בחלק ב לתוספת הראשונה א לחוק;
- ז. **"עבירת פשע שבטיפול הפרקליטות"** – עבירת פשע שאינה מן המנויות בחלק ב לתוספת הראשונה א לחוק;
- ח. **"עבירות פשע מסוימות שפרקליט מחוז רשאי להעבירן לטיפולו של תובע משטרתי"** – עבירות פשע המנויות בסעיפים (1) עד (3) של חלק ג' לתוספת הראשונה א לחוק, שפרקליט מחוז רשאי להעבירן לטיפולו של תובע משטרתי בשל העדר חומרה יתירה בנסיבות ביצוע העבירה ואי-מורכבות הראיות;
- ט. **"ראש יחידת תביעות"** – קצין משטרה שהוא אחד מאלה:
 - (1) ראש חטיבת התביעות באגף לחקירות ולמודיעין;
 - (2) ראש מחלקת התביעות;
 - (3) ראש מדור חיסיון;
 - (4) ראש מדור בקרה וחקיקה;
 - (5) ראש יחידת תביעות מחוזית;
 - (6) ראש יחידת תביעות בלהב 433;

ג. **"תובע בעל סמכות סגירה"** – ראש יחידת תביעות או תובע משטרתי שהוסמך על ידי המפקח הכללי לסגור תיקים בעבירות שבטיפול התביעה המשטרתית. ההסמכה תהיה לעניין סוגים מסוימים של עבירות כקבוע בחוק או לחלקם, כמפורט בכתב ההסמכה;

יא. **"תובע משטרתי"** – שוטר שהמפקח הכללי מינה אותו להיות תובע ביחידת תביעות, על פי סעיף 12(א)(2) לחוק;

יב. **"תובע משטרתי שהוא עורך דין"** – לרבות תובע משטרתי ששירת ביחידת תביעות לפני יום 15.11.2010, אף אם אינו עורך דין;

יג. **"תיק חקירה בעבירה שהיא עוון שהועבר לטיפולו של תובע משטרתי"** – כל אחד מאלה:

(1) תיק חקירה בעבירת עוון שבטיפול התביעה המשטרתית – שהועבר לטיפול תובע משטרתי לפי סעיף 60(ג)(1) לחוק;

(2) תיק חקירה שעבירה שבו סווגה מחדש כעבירת עוון שבטיפול התביעה המשטרתית – והתיק הועבר לטיפול תובע משטרתי לפי סעיף 60(ה)(2) לחוק;

(3) תיק חקירה שבו עבירת עוון שבטיפול התביעה המשטרתית ושלובה בה עבירה כרוכה שהיא בטיפול הפרקליטות – והתיק הועבר כולו לטיפול תובע משטרתי שהוא עורך דין;

יד. **"תיק חקירה בעבירה שהיא פשע שהועבר לטיפולו של תובע משטרתי שהוא עורך דין"** – כל אחד מאלה:

(1) תיק חקירה בעבירת פשע שבטיפול התביעה המשטרתית – שהועבר לטיפול תובע משטרתי שהוא עורך דין, כקבוע בסעיף 60(ג)(2) לחוק;

(2) תיק חקירה שעבירה שבו סווגה מחדש כעבירת פשע שבטיפול התביעה המשטרתית – והתיק הועבר לטיפול תובע משטרתי שהוא עורך דין, כקבוע בסעיף 60(ה)(2) לחוק;

(3) תיק חקירה בעבירת פשע שבטיפול הפרקליטות, הנמנית על עבירות הפשע המסוימות שפרקליט מחוז רשאי להעבירן לטיפולו של תובע משטרתי – שפרקליט מחוז העביר לטיפול תובע משטרתי שהוא עורך דין, כקבוע בסעיף 60(ד) לחוק;

(4) תיק חקירה שבו עבירת פשע שבטיפול תובע משטרתי ושלובה בה עבירה כרוכה שהיא בטיפול הפרקליטות – והתיק הועבר כולו לטיפול תובע משטרתי שהוא עורך דין לפי סעיף 60(ד) לחוק;

טו. **"עבירה כרוכה"** – עבירה שבטיפול הפרקליטות שהתקיימו בה כל אלה:

(1) אם היא עבירת פשע – היא אינה בסמכותו הייחודית של בית משפט מחוזי;

(2) היא נחקרה יחד עם העבירה שבטיפול התובע המשטרתי;

(3) היא כרוכה ושלובה בעבירה שבטיפול התובע המשטרתי;

(4) פרקליט מחוז מצא כי בנסיבות העניין העבירה שבטיפול התובע המשטרתי היא העבירה המרכזית;

טז. "תיק חקירה שסווג מחדש" – תיק חקירה שסווג מחדש בידי פרקליט מחוז כקבוע בסעיף 60(ה)(2) לחוק.

2. עילות סגירה

אלה העילות לסגירת תיק:

א. היעדר אשמה

(1) אם מחומר הראיות שנאסף בתיק החקירה עולה כי כלל לא נעברה עבירה באותו עניין;

(2) אם בחומר הראיות שנאסף בתיק החקירה אין כדי להקים חשד סביר לעשיית עבירה על ידי החשוד;

ב. העברייני לא נודע – אם לא ידוע מי עבר את העבירה;

ג. חוסר ראיות מספיקות – אם הראיות שנאספו בתיק החקירה מותירות ספק סביר בדבר חפותו של החשוד;

ד. אין במשפט עניין לציבור – אם למרות קיומן של ראיות מספיקות נגד החשוד – העניין הציבורי שבאי-העמדה לדין עולה על העניין הציבורי שבהעמדה לדין. מידת העניין הציבורי תיבחן על פי אמות המידה שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון, וכן על פי אמות המידה שנקבעו בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, בהנחיות פרקליט המדינה ובנוהלי אח"מ, ובהן חומרת המעשה והעבירה, נסיבותיו האישיות של החשוד, נסיבותיו האישיות של נפגע העבירה, אינטרסים של המדינה ושיקולים מוסדיים;

ה. מות החשוד או הנאשם – אם החשוד או הנאשם נפטרו;

ו. התיישנות העבירה – אם חלפה תקופת ההתיישנות הקבועה לעבירה בחוק, לרבות חלוף הזמן להעמדת קטין לדין לפי חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) תשל"א-1971;

ז. קטינות – אם בשעת המעשה טרם מלאו לחשוד או לנאשם 12 שנים, כקבוע בסעיף 134 לחוק העונשין תשל"ז-1977;

ח. אי-שפיות הדעת – אם בשעת המעשה, בשל מחלה שפגעה ברוחו או בשל ליקוי בכושרו השכלי, היה החשוד או הנאשם חסר יכולת של ממש להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו או חסר יכולת של ממש להימנע מעשיית המעשה;

ט. יש רשות אחרת המוסמכת לחקור – אם רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה.

3. סמכות תובע ביחידת תביעות לסגור תיק חקירה בעבירת עוון

תובע בעל סמכות סגירה מוסמך לסגור תיק חקירה בעבירה שהיא עוון שהועבר לטיפולו של תובע משטרתי, כהגדרת תיק כאמור בסעיף 1יג – מכל עילה מן העילות האלה:

- א. היעדר אשמה;
- ב. העברין לא נודע;
- ג. חוסר ראיות מספיקות;
- ד. אין במשפט עניין לציבור;
- ה. מות החשוד או הנאשם;
- ו. קטינות;
- ז. אי-שפיות הדעת;
- ח. יש רשות אחרת המוסמכת לחקור.

4. סמכות תובע ביחידת תביעות לסגור תיק חקירה בעבירת פשע

תובע בעל סמכות סגירה מוסמך לסגור תיק חקירה בעבירה שהיא פשע שהועבר לטיפולו של תובע משטרתי שהוא עורך דין, כהגדרת תיק כאמור בסעיף 1יד – מכל עילה מן העילות האלה:

- א. היעדר אשמה;
- ב. העברין לא נודע;
- ג. חוסר ראיות מספיקות;
- ד. מות החשוד או הנאשם;
- ה. קטינות;
- ו. אי-שפיות הדעת;
- ז. יש רשות אחרת המוסמכת לחקור.

5. סמכות ראש יחידת תביעות או סגנו לסגור תיק חקירה בעבירת פשע - מהעילה "אין עניין לציבור"

תובע בעל סמכות סגירה, שהוא ראש יחידת תביעות או סגנו, מוסמך לסגור תיק חקירה בעבירה שהיא פשע שהועבר לטיפולו של תובע משטרתי שהוא עורך דין – מהעילה "אין במשפט עניין לציבור".

6. סמכות ראש יחידת תביעות לסגור תיק חקירה בעבירת פשע או עוון - מהעילה "התיישנות העבירה"

תובע בעל סמכות סגירה, שהוא ראש יחידת תביעות, מוסמך לסגור תיק חקירה שהועבר לטיפולו של תובע משטרתי – מהעילה "התיישנות העבירה".

7. חזרה מאישום בתיק תביעה פלילי

תובע משטרתי לא יחזור בו מאישום בתיק תביעה פלילי אלא אם הוסמך לסגור את אותו התיק לפי הוראות פקודת המטא"ר הזאת או שקיבל לכך אישור ממי שהוסמך כאמור.

8. תיעוד עילת סגירת תיק חקירה ונימוקיה - חובת התובע

א. החליט תובע בעל סמכות סגירה לסגור תיק חקירה – יודיע לראש יחידת הרישום בכתב ביומן החקירה את דבר הסגירה, את עילת הסגירה ואת נימוקיה.

ב. החליט תובע בעל סמכות סגירה לסגור תיק חקירה לגבי חלק מהחשודים בתיק החקירה – יודיע מיד את החלטתו לראש יחידת הרישום, בלי להמתין לסיום הטיפול בשאר החשודים.

9. הודעה על סגירת תיק חקירה - חובת יחידת הרישום

יחידת הרישום תודיע למתלונן ולחשוד על סגירת התיק – בטפסים הקבועים בנהלי אח"מ.

10. שינוי סעיף העבירה - חובת התובע

החליט תובע בעל סמכות סגירה לסגור תיק חקירה, ובד בבד לשנות סעיף העבירה לסעיף השונה מזה שבגיניו נפתח התיק נגד החשוד, יפעל כדלקמן:

א. ינחה את יחידת הרישום לשנות את סעיף העבירה גם במערכת הממוחשבת;

ב. יתעד ביומן התיק את הנימוקים לשינוי סעיף העבירה.

11. הסמכת תובע בעל סמכות סגירה

א. ראש יחידת תביעות, המבקש שתובע משטרתי שבפיקודו יוסמך על ידי המפקח הכללי להיות תובע בעל סמכות סגירה – יפנה את הבקשה אל ראש חטיבת התביעות.

בפנייה יפורטו הכשרתו וניסיונו של התובע המשטרתי, הסיבות לצורך בהסמכה האמורה וכן תקופת ההסמכה המבוקשת, אם היא קצובה מראש בזמן.

ב. ראש חטיבת התביעות יבחן את הבקשה, יוודא כי יש בה כל הפרטים האמורים בסעיף א וכי אין כל מניעה להסמכה, ויעביר את הבקשה להחלטת המפקח הכללי.

ג. סמכות תובע בעל סמכות סגירה לסגור תיקי חקירה תפקע בהתקיים אחד או יותר מאלה – לפי המוקדם מביניהם :

(1) התובע חדל לשרת בחטיבת התביעות ;

(2) המפקח הכללי ביטל את הסמכת התובע, אף אם התובע המשיך לשרת בחטיבת התביעות לאחר מכן.

ד. מצא ראש חטיבת התביעות כי יש צורך דחוף למנוע מתובע בעל סמכות סגירה להמשיך לעשות שימוש בסמכויותיו לפי ההסמכה – רשאי ראש חטיבת התביעות להורות לתובע כאמור שלא לעשות עוד שימוש בסמכויותיו לפי ההסמכה, עד לביטול ההסמכה בידי המפקח הכללי. הורה ראש חטיבת התביעות כן – יפעל לביטול ההסמכה של התובע מוקדם ככל האפשר.

12. ביטול פקודת המטא"ר

פקודת המטא"ר : 14.01.50 – "סמכות תובע משטרתי לסגור תיק חקירה", שפורסמה ביום 15.11.2009 – בטלה.